

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 5 Febr. 1880, kl. 2 e. m.

*Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Memorial N:o 1,
i anledning af en till Utskottet remitterad motion om
förändring af Riksdagens år 1877 fattade beslut i fråga
om Oskarshamns läroverks utvidgning.*

I en till Utskottet remitterad motion (N:o 39) har Herr *B. Lindgren* föreslagit, att

»Riksdagen måtte på det sätt förändra sitt år 1877 angående Oskarshamns läroverks utvidgning fattade beslut, att det för allmänna läroverkets i Oskarshamn utvidgning från treklassigt till femklassigt anvisade anslag må, med iakttagande deraf, att kommunen bekostar fullt ändamålsenlig lokal för läroverket, utgå på enahanda vilkor som anslagsbeloppen till öfriga femklassiga allmänna läroverk i riket eller så, att undervisning i fjärde och femte klasserne må meddelas å både den klassiska och reala linien».

I statsverkspropositionen till 1877 års riksdag äskade Kongl. Maj:t »för läroverkets i Oskarshamn utvidgning från tre- till femklassigt», ett anslag af 5,600 kronor. Stats-Utskottet tillstyrkte Riksdagen att bevilja detta belopp, »dock med förklarande att utvidgningen af förevarande läroverk endast må afse den reala bildningslinien», hvarefter Riksdagen

Bih. till Riksd. Prot. 1880. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 1 Häft.

på det sätt biföll Kongl. Maj:ts framställning, att 5,600 kronor beviljades »för utvidgning på *reala linien* af läroverket i Oskarshamn från tre- till femklassigt». Vid anslaget fästes sålunda ett vilkor, som hindrade Kongl. Maj:t att, utan Riksdagens medgifvande, förfoga öfver nämnda summa för anordnande af undervisning äfven å latinlinien i klasserna 4—5 af Oskarshamns läroverk.

Motionären har också, i sitt till Utskottet hänvisade förslag, ingalunda förutsatt, att den förändring, han åsyftar, skulle bero af Kongl. Maj:t allena, och att Riksdagen derom icke skulle ega att besluta något annat, än en anhållan på grund af 89 § Regeringsformen; utan har han uttryckligen föreslagit, att Riksdagen måtte derhän förändra sitt år 1877 fattade beslut, att Kongl. Maj:t får fria händer att disponera det ifrågavarande anslaget på enahanda sätt som vid öfriga femklassiga läroverk.

Det till Utskottet hänvisade ärendet innefattar sålunda fråga om rubbning af ett Riksdagens beslut om en statsutgift. Vål icke så, att någon vare sig höjning eller minskning af ett anslags *belopp* för närvarande afses, men så, att en bestämmelse rörande *användningen*, utan hvilken bestämmelses iakttagande Kongl. Maj:t icke eger att summan disponera, skulle förändras. Från den af grundlagen anvisade och genom riksdags-praxis häfdvunna formella behandlingens synpunkt betraktade, utgöra, enligt Utskottets uppfattning, ett *anslag* och dess *ändamål* — beviljandet af en summa å riksstaten och bestämmandet af de vilkor, under hvilka hon må utgå — ett oskiljaktigt helt, en och samma sak eller, om man så vill, två sidor af samma sak. Derför synes behandlingsformen böra blifva densamma, vare sig fråga är om en modifikation af ändamålet för ett budgetsanslag eller om en ändring af dettas belopp. Att frågan om ändamålet i den till Utskottet hänvisade motionen framträder skild från den om beloppet, hvari ingen ändring föreslås, beröfvar ärendet, enligt Utskottets åsigt, ej karakteren af en statsutgifts-fråga. Då det ej i något fall kan tillkomma Utskottet att föreslå ett statsanslags belopp, torde det därför lika litet ega att vare sig förorda eller afstyrka ett förslag rörande rubbning af det ändamål, för hvilket anslaget beviljats, eller af de vilkor, som vid anslagets disposition äro bindande för Kongl. Maj:t.

Med denna uppfattning af formfrågan har Utskottet trott sig tillsvidare ej ega anledning att inlåta sig på sakfrågan, att vare sig granska motiven för motionärens förslag eller undersöka, huruvida genomförandet af den förändring, han afser, må kunna ega rum

utan ytterligare förhöjning af statsverkets kostnad för Oskarshamns läroverk.

Underställande Kammaren de härmed i korthet anförda skälen för Utskottets åsigt i formfrågan, anhåller Utskottet därför vördsamt att få

till Andra Kammaren återlemna Herr B. Lindgrens ifrågavarande motion.

Stockholm den 5 Februari 1880.

På Utskottets vägnar:

A. HEDIN.
